

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan ~~svetec~~, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Rojaki!

Minulo bode skoraj šest let, odkar so se vršile poslednje volitve za deželni zbor. Po silovitem in nepostavnem pritisku je tačas bil naš narod, dasi je kranjska dežela, izvzemši Kočevje, čisto slovenska, v deželnem zboru potisnen v manjšino. Napočil je naposled željno pričakovani dan rešitve za naš narod.

Presvitli cesar je z najvišjim patentom od dne 11. maja t. l. kranjski deželni zbor razpustil in ukazal nove volitve.

Vsled tega najvišjega ukaza je c. kr. deželna vlada razpisala volitve

v kmetskih občinah na dan 9. junija t. l., — v mestih in trgih na dan 12. junija t. l.

V malo dneh boste tedaj izbirali možé, katerim zaupate in od katerih pričakujete, da bodo v prihodnjih šestih letih sklepali v deželnih zadevah vselej v korist deželi in narodu.

Mnogo truda in dela, temeljite znanosti duševnih in materialnih posebnostij našega naroda združene s praktično izkušnjo bode prihodnjemu deželnemu zboru treba, da odpravi, kar se je v poslednjih letih storilo narodu na kvar; da ojači in utrdi njegov včas le premehki značaj in mu odpre pot do večjega blagostanja.

Našim gruntnim posestnikom se je sicer grunti davek znižal in s tem njih stan nekoliko olajšal; a treba je še skrbeti, da se kmetijstvo z naukom in družimi napravami sploh povzdigne. Torej mora biti jedna prvih nalog novemu zboru, ustanoviti kmetijsko šolo; uvesti, kjer le mogoče, pri šolah nadaljevalni kmetijski pouk; skrbeti za zboljšanje živinoreje in sadjereje ter za umno gozdarstvo, v prvi vrsti za pogozdovanje Krasa in raznih goličav po deželi.

Obrtniki in rokodelci imajo pravico zahtevati od deželnega zbora, da jim preskrbi obrtnijske šole in jim tako s praktičnim poukom omogoči, premagovati tujo konkurenco.

Potezati se bode moral deželni zbor za tako odgojo ljudskega učiteljstva, da stopijo učitelji na svoja velevažna mesta kot značajni, rodoljubni odgojitelji, ki bodo složno z našo vrlo duhovščino ucepovali v mladostna srca bogo- in človekoljubje, žlahne čute za pravico in resnico in gorečo ljubezen do naroda in domovine.

V prijateljskem sporazumljenji s slavno c. kr. deželno vlado, katera v vsakej priliki kaže svojo vsestransko skrb za deželo in z njeno pripomočjo bode deželni zbor postave o občinskih, cestnih, šolskih in sploh vseh deželnih zadevah lahko tako urejal, da bodo ugajale potrebam naroda in bodo deželi koristne.

Dokler se od katere koli strani delajo ovire našemu slovenskemu jeziku, bode stal deželni zbor na straži za njegove pravice. Kar pa Slovenci sami sebi želé, ne bodo kratili svojim nemškim sodeželanom v Kočevji.

Kranjska dežela obhaja letos **šeststoletnico** svojega združenja s presvitlo cesarsko rodbino. Naš preljubljeni cesar pride sam v deželo. Novi deželni zbor je poklican, da Nj. Veličanstvu izrazi neomahljivo zvestobo in pred najvišjim prestolom zagotovi neomejeno udanost kranjske dežele in slovenskega naroda za vse prihodnje čase.

S tem programom stopa tedaj narodni centralni volilni odbor pred Vas, čestite volilce. Po tem programu bodo delali možje, katere Vam odbor naslanja se na poročila zaupnih mož in izjave volilnih shodov priporoča. Večina od njih Vam je že znana, ker se je v dolgoletnem boji za deželne in narodne pravice potrdila; pa tudi imena na novo priporočenih so Vam znana in, kakor se nadejamo, tudi priljubljena.

Rojaki!

V življenji narodov so odločilni dnevi, odločilni za vso njihovo bodočnost. Kdo izmed nas ne čuti, da po dolgem mraku slovenskemu narodu začenja svitati zarja lepših dni! Pokazati nam je pa zdaj, da smo jih vredni.

Naši narodni protivniki, proti katerim smo toliko let morali naperati vse svoje moči, so sicer za trenutek potihnili, a to nas ne sme motiti v našem delovanju. Bodimo, kakor dozda, oprezni, v svojem trudu za narod vstrajni in požrtvovalni in vselej **složni**.

Pod to zastavo, dragi rojaki, stopite na volišče; pokažite svetu, da ste vsi jedini, kadar gre za srečo in blagostanje naroda in — zmaga bo naša.

Centralni narodni volilni odbor v Ljubljani 4. junija 1883.

Naši gg. kandidatje so:

za kmetske občine:

1. Za okraj okolico Ljubljansko in Vrhniko: **dr. K. vitez Bleiweis-Trsteniški** in **Luka Robič**, bivša deželna poslanca.
2. Za okraj Kamnik in Brdo: **Janko Kersnik**, notar na Brdu.
3. Za okraj Kranj, Tržič in Loko: **Karol Klun**, bivši deželni poslanec, **Blaž Mohar**, župan v Loki.
4. Za okraj Radovljico in Kranjsko Goro: **dr. J. Poklukar**, bivši deželni poslanec.
5. Za okraj Postojino, Logatec, Senožeče, Lož in Bistrica: **dr. Josip Vošnjak**, **dr. Valentin Zarnik**, bivša deželna poslanca.
6. Za okraj Vipavo in Idrijo: **Matej Lavrenčič**, bivši deželni poslanec.
7. Za okraj Novomesto, Kostanjevico in Krško: **Viljem Pfeifer**, bivši deželni poslanec.
8. Za okraj Trebnje, Zatičino, Žužemberk, Mokronog, Litijo in Radeče: **Luka Svetec**, bivši deželni poslanec, **dr. Jurij Strbenec**, župnik v Hrenovicah, **dr. Fran Papež**, advokat v Ljubljani.
9. Za okraj Kočevje, Lašiče in Ribnico: **Fran Fortuna**, podžupan v Ljubljani in **Primož Pakiž**, bivši deželni poslanec.
10. Za okraj Črnomelj in Metliko: **Anton Aleš**, dekan v Semiči.

Za mesta in trge se bodo kandidatje v malo dneh razglasili, ko doidejo odбору iz vseh okrajev končna poročila.

Volilni shod v Krškem.

„Gut Ding braucht Zeit“, tako smo si zadovoljno mislili, ko se je vendar jedenkrat za trdno oglašil kandidat za deželni zbor v skupini dolenjskih mest. Nekoliko primernega moža bi bila morebiti našla ta mesta tudi v svoji sredi, vendar so nam tisti domoljubi iz centralnega volilnega odbora veliko uslugo storili, ko so namignili učenemu domoljubu, izvrstnemu šolniku, dovršenemu govorniku, da se potegne za mandat dolenjskih mest. V soboto se je predstavil dolenjski naš rojak, na kar smemo ponosni biti, g. profesor **Šuklje** volilec v Krškem. Zbralo se je bilo kljub temu, da je bilo komaj jedno uro časa vabiti k shodu, skoro polovica volilcev; pa ti so bili najodličnejši domoljubi, prvi zastopniki tukajšnje narodne inteligence in narodnega meščanstva. G. kandidat je povabljen od volilcev v jedrnatem govoru razvijal svoj program nekako tako-le: Poudarjal je, da je v prvi vrsti zvest Avstrijan in veren podložnik vladajoči Habsburški cesarski rodovini, da je morebiti jedini kandidat na Kranjskem, ki je bil za Avstrijo in cesarja že ranjen (pri Kraljevem Gradcu l. 1866), da je torej po naključju v izpolnovanju svojih državljanskih dolžnosti za Avstrijsko domovino že kri prelival. — Srečno bodočnost slovenskega naroda je iskati jedino le v krepki in pravični Avstriji. Na jedni strani gre zvestemu Slovincu podpirati vse, kar služi v okrepčevanje Avstrije, na drugi pa skrbeti za izvedenje ravnopravnosti slovenskega jezika. Poleg skrbi za duševno blagostanje slovenskega naroda je gledati tudi za njegovo okrepčanje v materialnem obziru. Da se dolenjska stran okrepča, treba jej je železnice, treba boljših cest; cesta od Kostanjevice do Krškega služi velikemu delu Dolenjske; njene vzdrževanja naj ne nosi samo Krški okraj; naj postane deželna ali državna. Dolenjska nema od svoje vinoreje pravega dobička, ker Gorenjec ne pije zdrave te kapljice, marveč špirit. Treba bode žganje zelo obdačiti, da bode ljudstvo rajše po vinu seglo. Vinorejo dolenjsko je treba zboljšati; treba je na Dolenjskem vino- in sadjerejske šole. Tu je 1700 oralov vinogradov, na Notranjskem komaj $\frac{1}{15}$ tega. Vlačugarstvo dela kmetu in meščanu veliko sitnosti. Treba bo ostrih postav. Za šolstvo bode deloval g. kandidat z vso svojo izvedenostjo in gorečnostjo; kajti treba bode prenaresiti Vesteneckovo novelo itd. itd. Lepo doneči govor, ki je tekkel iz prepričanega in domoljubnega srca, vzprijel je bil z živim odobravanjem.

Vsi volilci navzočni so bili pozvani oglašiti se za ali zoper g. kandidata, a vsi so brez izjeme klicali: Naš kandidat je jedini g. profesor **Šuklje**, kar se je tudi centralnemu volilnemu od-

boru brzojavilo. — Ravno kar čujemo, da se je tudi Kostanjevica izjavila za g. prof. sorja. Živio!

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 5. junija.

O deželnih zborih: Volilni shod ustavovernih veleposestnikov v Českej je sklenil, da se bode z vso energijo udeležil volilnega boja v nefideikomisarnem veleposestvu, ter si je izvolil volilni odbor petnajstoric pod predsedstvom grofa Fr. Salma, da pripravi daljše korake. — Kot kandidat za mesto prihodnjega deželnega nadmaršala se imenuje knez Trauttmansdorff. Za deželni odbor pa so od česke in feudalne stranke namenjeni: grof Ferd. Chotek, grof Fr. Thun, Jeřabek, Ed. Gregor in Skarda.

Včeraj prišel je tirolski deželni zbor svoje obravnave. „Wiener Zeitung“ priobčuje, da je imenovan poslanec dr. Fr. vitez Rapp-Heidenburg deželnim glavarjem poknežene grofije Tirolske, njega namestnikom pa Gilbert pl. Scari. Klerikalci imajo v vsem vkupe dva glasa manj, kakor v poprejšnjem deželnem zboru.

Rusinski centralni odbor za gališke deželno-zborske volitve sklenil je v dan 29. junija v Lvovu sklicati shod, v katerem se bode vsled zadnjih izpahlj volitev ukrepalo o daljnem ravnanju Rusinov. Dogodki pri volitvah bodo celo predmet sodnijske preiskave. Kanonik Pawlikow je namreč v avdienci pri namestniku po naročilu rusinskega centralnega odbora trdil, da ste se pri volitvi poslanca za Rohatinsko kmetsko občino, kjer je bil poljski graščak vit. Onyszkiewicz proti rusinskemu kandidatu vseučiliškemu profesorju dr. Ogonowskemu izvoljen z večino samo dveh glasov, oddale dve glasovnici umrlih volilcev in dve odsotnih; zadnja dva volilca šla bosta baje sama k namestniku, da se o tem pritožita. — Gališkemu deželnemu zboru se baje ne bode predložila nobena vladina predloga. Ker pa državni zbor doslej še ni potrdil pogodbe, zadevajoče zaklad zemljiške odveze za Galicijo, bode vlada zboru zopet predložila proračun zemljiškoodveznega zaklada.

V **Brnu** izvoljen je županom zopet namestniški svetnik, znani čehožer Gustav Winterholer in sicer z 43 proti 40 glasom. Zahvaljuje se za izvolitev ni mogel opustiti prilike, da ne bi mahnil po Čehih; zahvalil se je namreč ironično tudi československemu časništvu, češ, da je ono s svojimi napadi na njegovo osebo in uradovanje prouzročilo, da so se njegovi somišljeniki vedno bolj krepko naslonili drug na drugega. Predno nastopi svoj posel, prositi bode moral zopet odpusta kot c. kr. uradnik.

Nadškof Felinski biva sedaj v **Krakovu**, kjer je v škofovski palači vzprejel mestne zastopnike. Mestni glavar dr. Weigel izrazil je v svojem nagovoru veselje, da hoče nadškof stalno nastaniti se v Krakovu. Nadškof Felinski je odgovoril, da se bode štel srečnega bivanja v Krakovu, kjer je vsaki kamen narodna relikvija. Tudi je omenil nadškof, da je Galicija jedini kraj na svetu, kjer se zamorejo narodnostni interesi neomejeno razvijati. Poljaki naj bi to ugodnost previdno uporabljali. Nadškof pričakuje svojega brata, s katerim bode ta vkup potovala v Rm.

Vnanje države.

Ruski car in carica vrnila sta se v ponedeljek ob 6. uri zvečer iz samostana sv. Sergija v Moskvo. Vso pot skozi mesto peljala sta se brez spremstva v odprti kočiji; povsod ju je ljudstvo pozdravljalo najživahneje. Povodom obletnice smrti caričine matere bila sta car in carica pri črni maši za ranjco. Potem pa so bili na polji Hodinka vojaške vaje in navidezni boji Kozakov in Čerkesov, kateri so izpali jako izborni in krasni. Zvečer pa je bila pojedina, katero so napravili inostrani časniški poročevalci v čast cenzorju Vaganovu, ki je imel ob slavnostih izredno mnogo opravila in se je skazal v vsem svojem težavnem poslovanju jako ljubeznivega.

V **francoskem** senatu interpeloval je Saint Vallier vlado o dogodkih v Tonkinu. Kažoč na vznemirujoče vesti nagovarja vlado, da bi pomirila občno mnenje. Prišel je čas energičnega delovanja; pokazati se mora, da je Francija odločena zmagati v svojem povzetju. — Minister vnanjih stvari Chellamel-Lacour je odgovoril, da je vlada storila vse potrebno, da zagotovi uspeh ekspedicije v Tonkin. Brze ladije prevažajo vojsko, guverner Cochinchine pošilja podporno moštvo; koncem meseca bode v Tonkinu dovolj močna vojska, da premaga vse težkoče. Ni povoda za misel, da hoče Kitaj spreti se s Francijo; ne bode se dal zapeljati po samopašnem šepetanju in ne bode mislil na posredovanje v zadevi, pri kateri nema nikakršne pravice in ki ga tudi ne zanima.

Dopisi.

Iz Gorice 4. junija [Izv. dop.] Dne 3. t. m. bil je v Dornbergu zbor vinorejskega društva ter pričakovali so še njega predsednika g. prof. Povšeta iz Gorice.

Že prej dobili so v Dornberg in Prvačino naznanilo o veselem dogodku, da je bil njih velečastiti predsednik gospod Fr. Povše od Nj. Veličanstva odlikovan z zlatim križcem za zasluge s krono.

Komaj so zapazili njegov prihod, začelo se je streljanje in godba intonirala je cesarsko pesen, potem pa „Naprej“. Starešinstvo sprejelo je imenovanega z vso častjo, ter za to pripravljene deklice dale so mu v spomin lep šopek. Nagovor gospoda podžupana bil je jako gniljiv.

Vse to storilo se je v silnej naglici, kajti, ako bi se to poprej vedelo, bil bi sprejem pač ves drugačen, tak namreč, kakor se spodobi možu, ki ima za Primorsko, osobito za Slovence tako velikanske zasluge.

Naj mi bo dovoljeno, da mimogrede omenim bralcem „Slov. Naroda“ meni znane črtice iz neumornega delovanja gospoda Povšeta na Goriškem.

Gospod Franjo Povše, lastnik graščine v Dolu ter hišni posestnik v Ljubljani, ki je pred 14 leti prišel tu sem, ter je sedaj že 4 leta vodja kmetijske šole v Gorici na slovenskem oddelku, pridobil si je v tem kratkem času toliko zaupanja pri ljudstvu, da že dlje časa zastopa Slovence v deželnem

LISTEK.

Pillone.

(Danski spisal Viljem Bergsøe, poslovenil I. P.)
(Dalje.)

„Za vilo, od koder se je lepo videlo na zaliv in okolico, peljala so kamnite stopnice doli v tako imenovane galerije, s katerimi se odlikuje sorrentsko obrežje. To so visoka obokana hodišča, usekana v skalo, proti s solncem obsejanemu morju imajo široke line. Njih nastanek sega v najstareše rimske čase; čemu so služile, o tem so starinoslovci različnih mislij. Nekateri vidijo v njih hodišča k nymfejam, ki so pripadale k starinskim rimskim vilam; drugi jih imajo za obrambine stavbe proti Saracenom; še drugi mislijo, da so bila ta hodišča pokopališča ali katakombe; drugi pa zopet trdijo, da so to samo kamnolomi, ki so nastali, ko se je leto za letom lomilo kamenje, iz katerega so se zidale veličastne vile mogočnih Rimljanov. Jaz ne bom preiskoval tega, a le to omenim, da so ta senčnata hodišča ne le prava dobrota ob poletnej vročini, temveč s svojimi oboki, križanji, stranskimi hodišči, z lepim razgledom na zaliv, obrežje in daljni Neapolj res tako čarobna,

da si kaj čarobnejšega in romantičnejšega misliti ne moremo — nekaj tako mičnega in vabljivega, da lahko sediš cele ure zamaknen v opazovanje te od solnca obsejane krasote, ki napolnuje um z najčudovitejšimi sanjarijami.“

„Vam se ne bode čudno zdelo, da so mene, slikarja posebno mikale te podzemeljske votline in sem skoraj slednji dan sedel pred svojim slikarskim stojalom v teh hodih, od koder se je daleč videlo na morje in vse bogato življenje, ki se je gibalo tam zunaj.“

„Bilo je neko popoldne prve dni oktobra. Prvi jesenski viharji so se že bili oglašili in veličastno ploskalo je razburjeno penasto morje po navpičnih skalnatih bregovih, ki so kakor železna ograja v stanu stoletja ustavljati se orkanom. Hotel sem ravno dovršiti neko sliko, katero sem že dolgo slikal in pazil nesem na ničesar — kar zaslišim strel od morja sem. Pogledal sem na morje in zagledal dva čolna, ki sta v razgrajajočem viharju urno bližala se obrežju. Prvi bil je jeden onih velikih čolnov, ki se imenujejo v Sorrentu lancije; oddaljeni je pa morala biti carinska brzica. Oba sta imela, kakor skoraj vsi na Neapolitanskem, široka latinska jadra, ki so ju z neizmerno hitrostjo nesla proti obrežju.“

„Bilo je se ve da kaj navadnega videti, da so zasledovali carinski uradniki kak tihotapski čoln. A nikdar še nesem videl neapolitanskih čolnov, katerih moštvo so malo izurjeni brodniki, voziti ob tako nevarnem vremenu, še manj pa zasledovati koga s tako besnostjo. Videlo se mi je, da bosta brž zadel ob skalo in se razbila.“

„Na jedenkrat obrne se prvi čoln, jadro je palo, in — ko je ravno švignil z največjo hitrostjo mimo neke strleče skale, videl sem nekega moža skočiti s čolna v vodo in zginiti v valovih. Počilo je nekaj strelav iz carinske brzice, potem je pa ta bila prisiljena zadržati jadra in skrila se je za skalo, ki mi je zapirala daljši pogled.“

„Skočil sem kvišku in gledal tja doli. Pa vse je bilo mirno — samo peneči valovi butali so ob stene in odskakovali kakor peneči dež od navpičnih skal. Kateri plavač mogel bi ubežati ob takem vremenu osodi, da bi ne bil požrt od vrtincev ali ubit ob skale? Še jedenkrat pogledal sem proti onej skali, potem sem se pa usel in hotel dalje slikati premišljeval, da je škodljivo tihotapstvo zopet pokončalo jedno človeško življenje.“

„Delal sem kaki dve minuti, kar se mi je zazdelo, kakor bi bilo nekaj zadelo ob skalo, nekaj

zboru, ter je postal vsled svojega nesebičnega postopanja toliko priljubljen, da je sedaj častni občan v Dornbergn, Prvačini, sv. Florijanu in Komnu, — dalje častni občan v Dolu in Hotiču, častni član veteranskega društva na Primorskem, predsednik podpornega društva v Gorici, odbornik političnega društva „Sloga“, urednik „Gospodarskega lista“, predsednik vinorejskega društva v Dornbergu, pravi do pisujoči ud raznih kmetijskih društev itd., in sedaj je vsled priznanja slavne vlade za njegovo neumorno delavnost kot kmetijski učitelj dobil tudi najvišje odlikovanje: zlati križec za zasluge s krono.

Z Gorenjskega 1. junija. [Izv. dopis.] (Uradniki Rudolfove železnice.) Mnogo pisalo se je že o neznanji slovenščine uradnikov, službujočih pri železnicih po Slovenskem. V marsičem se je oziralo vodstvo železnic na opravičene pritožbe in marsikatero napako že odpravilo, a po Gorenjskem imamo vendar še uradnike pri železnici, ki so nevedci slovenščine, da, je čisto nič ne umejo. Tako n. pr. slušuje za kasirja v Lescah rojen Dunajčan, ki si je zapomnil do zdaj le par besedic slovenskih. Da se tak uradnik niti toliko z ljudstvom ne ume kakor z nemim, je jasno in iz tega izvira za občinstvo mnogo škode. Osebito za Lesce je to občutljivo, kajti tu je promet silno živahen in občinstvo pač sme zahtevati, da se nastavi uradniki, ki so njega jezika zmožni in mu prijazni. Nadejamo se, da se bode slavno vodstvo opiralo na našo željo, da nam nastavi uradnika zmožnega slovenščine.

Z Breznice 1. junija. [Izv. dopis.] (Županjsko uradovanje.) Ves slovenski svet vé, da so se v naši fari porodili najodličnejši slovenski slovstveniki; prvi slovenski pesnik Prešeren narodil se je v naši fari. Za tega delj pač menda slovenski svet tudi meni, da imamo vsaj pri nas, če ne drugod po Gorenjskem, župana, ki vseskozi slovenski uraduje. A moti se! Dozdanji naš župan Kerschischnik pošlja le nemške dopise v svet — in kake! Včeraj pravil mi je uradnik, rojen nemški Korošec, kateremu so gotovo ljubši nemški dopisi, o slavnem proizvodu našega župana. Dejal mi je ta uradnik, da toliko neumnostj na tako majlem prostoru ni še čital ne on ni njega kolegi. — Zdaj izvršila se je že nova volitev občinskega odbora, kateri bode imel iz sebe izbrati novega župana. Menim, moč je Breznitanje, da se boste vzdramili in volili iz sebe tudi moža, ne pa več takih, kakor je bil zdanji in prejšnji župan. Ali pa se hočete pred vsem slovenskim svetom osramotiti, pozabiti dede svoje, ki so vse moči uporabljali, da so vzgojili značajne Slovence? Dvignite se torej, izvolite si županom moža, značajnega narodnjaka, varčnega in odkritosrčnega, ki bode svetu pričal, da ima Breznica še nekdanje čile korenine, narodno zavest, ki vam bode varoval in nesebično oskrboval občinsko imenje.

kamnov je zaropotalo doli in to trenutje zavihtel se je polnagi ribič skoz široko lino notri s tako močjo, da je skoraj mene in moje slikarsko stojalo podrl.“

„Zakričal sem nehote od začudenja in jeze. Ves premočen poškrpil mi je bil namreč mojo sliko z vodo in peskom.“

„Oprostite, vaša ekselencija!“ rekel je ribič in široko zazeval, „pa dajte mi svoj plašč.“

„Moj plašč!“ zaklical sem jezen in posegel po mojej debelejši slikarski palici.“

„Da, in vaš klobuk, in vaše naočnike“, nadaljeval je z največjo mirnostjo.“

„Ali si neumen, tepec!“ zaklical sem, ko si je on tebi nič meni nič razpel moj slikarski dežnik in se usedel pred slikarsko stojalo. „Ti mi boš pokvaril mojo sliko.“

„Le brez skrbi bodite, ekselencija“, zašepetal je pol grozeč, pol proseč: „jaz vam niti jednega čopiča ne ukradem; pa hitro mi dajte vaš plašč, niti jednega trenutka ne smeja zgubiti.“

„Poskusil mi je iztrgati plašč s pleč in jaz misleč, da me hoče oropati, postavil sem se v bran, pa tako hitro kakor panter splazil se je pod mojo vzdigneno roko in potegnil mi palico iz rok, ter rekel z lahkim glasom:

Iz Bleda 4. junija. [Izv. dopis.] (Podružnica kmetijske družbe.) Pred kratkim ustanovilo se je za Gorenjsko čebelarstvo in sadjerejsko društvo, katero bode pod vodstvom g. Modica na Jesenicah gotovo lepo napredovalo ter skrbelo, da bodo čebelarji in sadjerejci svoja plemena poplemenili in svoje izdelke po primernej ceni spečavali, in g. Modicu bode vrli naš potovalni učitelj g. E. Kramar z delom in svetom na strani stal, tako bode kmetovalec na jedno stran napredoval. — A važnejši faktor za gorenjskega kmetovalca je živinoreja. V tem oziru stori kmetijska družba kot glava istinito dosti, nikakor pa se to trditi ne more o podružnicah. Osebito naša podružnica radovljiska zanemarija po polnem svoj uzorni posel. Podružnica šteje po slednjem izkazu 58 udov. Lepo število in precejšnja svotica tudi denarnih doneskov! A žal! da nam ni znano, kako se uporabljajo ti zneski, kaj se z njimi nakupava in če se sploh obračajo koristno. Pri vsakem društvu so pravila, ki veljavajo, da se sklicuje občni zbor, le za našo podružnico jih menda ni, kajti izza smrti g. Homana se ne spominam nobenega vabila na občni zbor.

Vprašam torej slavno c. kr. kmetijsko družbo, jej je li znano, da se za radovljisko kmetijsko podružnico ne sklicujejo redno — nikoli! — občni zbori, misli li odpraviti to nerednost — ali pa je morda tako ravnanje v prosep kmetijstva?

— s.

Domače stvari.

— (Proti kandidaturi g. dr. Zarnika) se na Notranjskem močno ruje. Fajmošter Šarabon je za jutri sklical shod nekaterih volilcev k sv. Petru, da se pogovoré o kakem kandidatu proti dr. Zarniku. G. Mulej iz Logatca je baje pripravljen kandidaturo prevzeti, od druge strani se govori o g. Ličanu Aleksandru. Mi ne moremo verjeti, da bi g. Ličan se pustil kandidirati proti možu, ki se je toliko let pošteno boril za narodne pravice. Tem menij zdaj, ko je centralni odbor po sklepu volilnega shoda v Postojini razglasil kandidate. Tudi to zdi se nam neverjetno, da bi gosp. župnik Šarabon proti centremu odboru skušal rušiti narodno disciplino in mej narodom sejati seme razpora.

— (Gospod dr. M. Samec), župan v Kamniku, se je bil, kakor smo poročali, res odpovedal županstvu. A na naročito željo gospoda okrajnega glavarja in meščanov umaknil je svojo odpoved. Vest, da bi mu bila vlada izrazila nezadovoljnost ali nekak „ukor“, je prazna izmišljotina, ki zopet kaže, kako malo verodostojnosti gre takim poročilom.

— (Shod županov radovljiskega okraja) vršil se je v nedeljo dne 3. t. m. popoldne v Lescah v gostilni „pri Kristofu.“ Zbrani bili so skoro vsi župani pod predsedstvom g. okrajnega glavarja. Obravnavalo se je o sprejemu Nj. Ve-

ličanstva in se poleg drugega določilo, kdo ima nagovoriti Nj. Veličanstvo pri izstopu na kolodvoru v Lescah in v katerem jeziku? Človek bi mislil, da o tej slednji točki obravnava niti možna ni, vendar se je obravnavalo — in kako? Groza me je spomina. Toda o tej zadevi in o samostalnosti naših županov sploh in v narodnih stvareh bočemo pozneje obširneje govoriti; danes naj omenimo le energičnega postopanja župana iz Kamne Gorice gosp. Pesjaka. Sicer pa bomo skrbno čuvali, da bode oni gospod, ki je prevzel častni posel nagovora, tudi po našem nalogu ga izvršil!

— (Preširnov spomenik na Bledu) stal bode na vogalu, kjer se ločita vozna cesta v Grad in pot, ki drži proti farni cerkvi. Dotično zemljišče je lastnina gosp. Riklija. Ko je slednjega gosp. dr. Mosché nagovoril, naj bi blagovoljno prepustil zemljišče v omenjeni namen, odgovoril je gosp. Rikli, „da mu je posebno veselje in si šteje v veliko čast, ko more za Preširnov spomenik brezplačno odstopiti potrebni prostor. Naj se za zemljiškoknjižni odpis slobodno ukrene, kar je potrebnega“. S posebnim zadovoljstvom zabeležimo to izjavo poštenega Nemca, kateremu je zibel tekla na Švicarskih tleh, ki pa vé dostojno ceniti našega Preširna veleum. — Spomenik odkril se bode slovesno koncem tega ali pa prve dni bodočega meseca ter tako na najlepšem kraji naše domovine postavilo vidno znamenje, kako hvaležni častimo svojega največjega pesnika. Dan odkritja se bode še le določil in pravočasno objavil. —

— (Tabor v Brezovici) bil je prav mnogobrojno obiskan. Prisotnih bilo je nad 3000 ljudi. Predsedoval je državni poslanec g. Ivan Nabergoj. Vse resolucije bile so navdušeno sprejete. Došlo je mnogo telegramov. Prihodnji tabor bo v Pazinu. — Red bil je izvrsten, izid najpovoljnejši, in pričakovati smemo, da bode ta tabor kaj upodno učinkoval na razmere v Istri.

— (Poziv!) P. n. privatnim udeležencem slavnosti blagoslovljenja zastave pevskega društva „Lira“ v Kamniku, katera bode prihodnjo nedeljo dne 10. t. m., se uljudno naznanja, naj se izvolijo radi vožnje obrniti najdalje do petka 8. t. m. zjutraj do čitalničnega kustoza g. Šešarka ter se ondu objaviti za prostore. — Vozov (lojter) naročilo se bode le toliko, kolikor bode zahtevalo število oglašanih udeležencev. — Voznina stane v Kamnik in zopet nazaj za osobo 50 kr. — Zbirališče je v Čitalnici ob 5. uri, odhod od tu ob 1/2 6. uri zjutraj.

— (Od dolenske strani) se nam piše: „Gledé notice o ljubljanskih preparandkah, oziroma njihovej ljubezni do plavic, omeniti mi je, da se isto tako nahajajo mej učiteljicami na deželi nekatere gospodičine, kojim je demonstriranje s plavi-

„Ali me več ne poznate, ekselencija? Midva bila sva že jedenkrat skupaj v ognji. Ali se več ne spominate svatbe na Posilipskem bregu?“

„Pillone!“ zaklical sem, in povsili roke.“

„Zadeli ste, ekselencija! V nevarnosti kakor takrat, preganjan kakor takrat! Ne poprašujte me, ne zadržujte me, vsak trenutek lahko velja življenje. Posodite mi, kar zahtevam, pa sem rešen!“

„Kako bi bil mogel v tem neporašenem bledem ribiči s kratko ostrizanimi lasmi zopet spoznati onega svatovskega oblečenega glavarja! Kako malo bila je ta polnaga premočena postava podobna ponosnej prikazni, ki je oni večer bila glavna oseba na prazniku in v boji. Nesem mogel več dvomiti: bil je njegov glas, oko in varna hoja kazali sti tudi v tem nevarnem trenutku roparskega vodjo Pillona.“

„Vzemite mojo rudečo kapo“, zašepetal mi je, ko je hitro ogrnil moj rimski plašč in pokrival moj širokokrajni klobuk. „Vrzite jo iz tretjega okna doli, da obleži na konci mej skalami. In skrijte se potem v onem stranskem hodišču, kjer visi podoba Matere Božje, in ne hodite prej ven, da bo vse mirno.“

„Bilo je nekaj tako utisljivega in zapovedujočega v tem ukazu, da sem precej ubogal. Kapa zle-

tela je skoz tretje okno, veter jo je precej dolgo vrtel, nazadnje je pa obvisela na nekej kvišku štrlečej skali. Jaz sem pa urao poiskal omenjeno hodišče, in videl sem, ko sem notri skočil, Pillona sedeti pred mojim slikarskim stojalom, in na najlepši način kvariti mojo podobo s čopičem, katerega je še precej spretno vodil. Ko bi jaz sam ne bil priča te spremene, mislil bi bil, da jaz sam s svojimi črnimi naočniki gori v galeriji sedim in slikam.“

„Nesem še naredil dvajset stopinj po hodišču, ko zaslišim glasno govorjenje, komandine klice in ropot orožja. Skušal sem v temnoti kolikor se da daleč priti; dobro sem vedel, da, če me dobé, je po meni. Kmalu potem videl sem mimo marširati novo stražo, in dvema možema bilo je ukazano preiskati hodišče, v katerem sem bil skrit. V temi sta tipala dalje in vedno spodtikala se ob kamenje in kupe peska, ki so ležali po tleh. Umikal sem se dalje in dalje v hodišče, plazeč se ob zidu, in zdaj sem vedel, zakaj mi je Pillone odkazal to hodišče. Skala imela je razpoko, ne širjo, kakor da sem se ravno lahko skoz zmuzal, in zadaj bil je prostor polen niš. V te sem se splazil, in kmalu zaslišal sem zunaj korake.“

(Dalje prih.)

cam v pravo slast. Želeti bi bilo vsekako, da bi se iznašlo kakovo zdravilo tej velikogermanskej bolezni, kajti kakova mora biti mladina, ki jim je žalibog izročena v poučevanje!?"

— (V Bledu) se vrše za sprejem Nj. Veličanstva že obširne priprave, ki bodo dostojne visokega gosta.

— (Gorenjska) pričakuje letos mnogo tujcev. Že davno so stanovanja v Poličah vsa oddana in mnogim se je morala prošnja za stanovanje odbiti. V Lescah stanovanja še niso oddana. V Bledu je že nekaj tujcev, tudi znani Rikli odprl je že svoje zdravilišče.

— (V mestnej klavnici) se je meseca maja t. l. pobilo 261 goved, 228 prašičev, 959 telet, 252 kostrunov in 481 kozličkov.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 4. junija. Vкупni ministri svet ukrenil je, da se delegacije skličejo mej 15. in 20. oktobrom.

Pariz 4. junija. Poročilo Lesseps-a pri obnem zboru Sueških delničarjev konstatuje neprestano soglasje mej Sueškega kanala družbo in angleško vlado, zastopano po treh zastopnikih. Glede zgradbe novega kanala pričakovati je po razpravah, pričetih z angleško vlado, poljnega izida.

Berolin 4. junija. V zbornici interpeleval je Poljak Stablewski o naredbi Poznanske vlade z dne 7. aprila, da se poljski otroci v veronauku poučujejo v nemškem jeziku. Naučni minister je odgovoril, da se s to naredbo prekorači ministerska naredba z leta 1873, po kateri se mora veronauk poučevati v poljščini, če poljski otroci nemščine niso dovolj zmožni. Ministerstvo dobilo je o tem znanje še le iz časnikov. Poznanska vlada popravila je prvo naredbo v 27. dan aprila in nakazalo se jej je, da odpravi ono naredbo. Minister se nadeja, da se taki slučaji ne bodo ponavljali. Hammerstein (konservativec), Windhorst in Dirichlet obžalujejo, da Poznanska vlada zavira najboljše namene ministerstva.

Umrli so v Ljubljani:

2. junija: Marija Hafner, gostilničarjeva žena, 42 let, Dunajska cesta št. 23, za plućnico.
3. junija: Alojzij Borovsky, učiteljski pripravnik, 18 let, sv. Jakoba trg št. 10, za jetiko.
4. junija: Janez Sodnik, uradnega sluge sin, 20 mes., Poljanski nasip št. 14, za mehkiimi členi.

Tujci:

3. junija.

Pri **Slouu**: Löwy iz Kaniže. — Schnabl iz Gorice. — Strasser iz Budapešte.
Pri **Mallet**: Raumann z Dunaja. — Unger iz Stuttgarta. — Feitler, Kleiner z Dunaja.
Pri **avstrijskem cesarji**: Fränk z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
1. junija	7. zjutraj	734.52 mm.	+ 16.6°C	brezv.	obl.	1.75 mm.
	2. pop.	734.06 mm.	+ 19.8°C	sl. jvz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	734.90 mm.	+ 17.2°C	brezv.	obl.	
2. junija	7. zjutraj	734.86 mm.	+ 16.0°C	sl. zah.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	734.54 mm.	+ 22.4°C	sl. jvz.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	735.78 mm.	+ 17.4°C	brezv.	jas.	
3. junija	7. zjutraj	736.50 mm.	+ 14.9°C	brezv.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	735.64 mm.	+ 25.2°C	sl. gor.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	736.32 mm.	+ 18.2°C	sl. gor.	jas.	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je ostal precej nespremenjen; razdelitev je bila še vedno precej enakomerna; razloček mej maksimum in minimum neznaten. Temperatura za spoznanje nižja, vendar še vedno nadnormalna; sicer pa ne tako ekstremna; razloček mej maksimum in minimum sreden. Vetrovi, zelo slabotni, so se večinoma zasukali proti severu in vzhodu. Nebo največkrat deloma jasno, vreme še precej stanovitno, skoro nikjer pa mokrotno.

Dunajska borza

dné 5. junija.

Papirna renta	78	gld.	40	kr.
Srebrna renta	78	"	90	"
Zlata renta	98	"	80	"
5% marcna renta	93	"	30	"
Akcije narodne banke	839	"	—	"
Kreditne akcije	293	"	80	"
London	119	"	95	"
Srebro	—	"	—	"
Napol	—	"	51 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	67	"
Nemške marke	58	"	50	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	119	"
Državne srečke iz l. 1864	100	"	166	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98	"	95	"
Ogrska zlata renta 6%	120	"	55	"
" " " " 4%	88	"	25	"
" " " " 5%	86	"	55	"
9% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	114	"
Zemlj. obč. avst. 4 1/2% zlati zast. listi	118	"	20	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	102	"	50	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	"	—	"
Kreditne srečke	100	gld.	170	"
Rudolfove srečke	10	"	19	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	111	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	216	"	—	"

Razglas.

V najem se daje za več let zavoljo bolezni posestnika in gostilničarja Kajetana Stranetzky-ja v Idriji št. 106 njegova v dobrem stanu nahajajoča se

hiša in gostinica

prostovoljno in z ugodnimi pogoji. Najeti hoteli naj se obrnejo do posestnika **Kajetana Stranetzky-ja v Idriji.** (383—1)

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

je izšel in se dobiva **Turgenjeva roman: NOV.** Preložil M. Mälovrh. Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr.

Za nižano ceno se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

V. zvezek, ki obsega Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.
VI. zvezek, ki obsega Kazen, novela, francoski spisal H. Reviere, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.
Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za jeden zvezek 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

Vožne liste
nemške in nemško-slovenske
priporočila po najnižji ceni
v Ljubljani.
„NARODNA TISKARNA“

Odpretje kavarne in restavracije

v kamniškem kopališču nad Ljubljano.

Dozvoljujem si visokej gospodi in p. n. občinstvu najudanje naznanjati, da sem prevzel in v dan **3. junija** odprl z vsemi ugodnostmi opravljene prostore kavarne in restavracije.

Glede dobre, okusne in cenene kuhe in pa dobre pijače ter točne postrežbe bode podpisani vedno svojo pozornost obračal na to, da ustreže vsem zahtevam prečastitih gostov.

Prijaznega mnogobrojnega obiskovanja prosi

z vsem spoštovanjem

Josip Trinker, restavratör.

(382)

Ob priliki predstoječega prihoda Nj. Veličanstva k šeststoletnej deželnej slavnosti priporočam se najtopleje za

slovesno okrašenje hiš, celih ulic in prostorov, kakor tudi za pravilno dekoriranje oken, balkonov in uhodov

v Ljubljani, kakor tudi izven nje po deželi. Tudi se priporočam za prireditve

zastav, praporov, grbov in drugih okraskov

vsake vrste in velikosti in v vseh zahtevanih barvah, (360—3)

vse solidno izdelano po najnižjih cenah.

Da se more jamčiti za pravočasno izvršitev čestitih naročil, prosi jih kar hitro možno izvesti

z odličnim spoštovanjem udani

FRAN DOBERLET.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdelo sapo, napihnjenost, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vrtnici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Ormožju: lekar Ivan Blažek. V Skofljici: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besedo: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nimajo teh znakov istinitosti, naj se zavrzajo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani in izdelovalci in prodajalci. (148—91)